

FORORD

Center for kvalitativ metodeudvikling blev startet i 1988 og har nu rundet 10 år.

Centrets aktiviteter har primært bestået af forskerkurser inden for det kvalitative metodeområde, herunder mere genstandspecifikke kurser omkring anvendelse af kvalitative metoder, især inden for læringsområdet. I tilknytning til kursusaktiviteterne er der blevet udarbejdet en del lærebogsmateriale (se nærmere Publikationer, s. 73). Der er endvidere udarbejdet computerprogrammer for interviewanalyse: Textbase Alfa udviklet af Ole Steen Kristensen og Bo Sommerlund, videreudviklet som Textbase Beta af Bo Sommerlund, og videreført til analyse af tale af Carl Verner Skou i KIT (Kvalitativ interview og terapianalyse). En nærmere oversigt over Centrets aktiviteter i hovedparten af tiårsperioden blev bragt i Nyhedsbrev nr. 21 (dec. 1996; også i *Tidsskrift for Nordisk Pædagogik*, 1997, Vol. 17, Nr. 1).

De to nyeste bøger fra Centrets medarbejdere er annonceret i dette Nyhedsbrev. Det er Jette Fog's bog *Saglig medmenneskelighed - Grundforhold i psykoterapien* og Klaus Nielsen og Steinar Kvale's redigerede bog *Mesterlære - Læring som social praksis* (se NB 27). Anmeldelser vil blive bragt i Nyhedsbrev nr. 26.

Bogen *Saglig medmenneskelighed - Grundforhold i psykoterapien* bygger videre på Jette Fog's *Med samtalen som udgangspunkt - Det kvalitative forskningsinterview* fra 1994. Mens denne bog omhandler den mellemmenneskelige relation i interviewet og især dets moralske aspekter, er temaet i den nye bog relationen terapeut og klient og de moralske spørgsmål, denne relation rejser.

Bogen *Mesterlære - Læring som social praksis* indeholder teoretiske analyser og kvalitative undersøgelser af mesterlære. Den har sit udgangspunkt i Centrets aktiviteter, hvor nær samtlige bogens forfattere har medvirket eller deltaget. Aktiviteterne omfatter forskerkursus med Jean Lave i 1991 over antropologiske studier af læring, arrangeret i samarbejde med Ole Dreier; et symposium om en pædagogisk rehabilitering af mesterlæren i 1992, arrangeret i samarbejde med Ejgil Jespersen; og forskerkurset over kundskab, færdigheder og ekspertise med Hubert og Stuart Dreyfus i 1994, arrangeret i samarbejde med Steen Wackerhausen. Af bogens øvrige forfattere har Carsten Østerlund, Klaus Nielsen og Claus Elmholt medvirket som center- eller kursusassistenter, og Victoria Akre, Steen Ludvigsen og Jens Rasmussen har deltaget som kursister.

Centrets medarbejdere vil takke de mange deltagere fra Centrets kurser gennem årene for inspiration til dets arbejde med udvikling af kvalitativ metodelitteratur og analyseprogrammer, ligeledes Nyhedsbrevets læsere og bidragydere. Og vi takker Centrets sekretærer - fra starten Annie Dolmer Kristensen, dernæst Lise Pedersen, og i hovedparten af perioden Lone Hansen - for bestemt og venligt at holde styr på dets aktiviteter og medarbejdere.

Det har vist sig vanskeligt at sikre en stabil finansiering af Centrets aktiviteter og med indførelse af det åbne marked for ph.d.-kurser er kursusindtægterne faldet drastisk. Centrets aktiviteter kommer til at fortsætte, men på et noget lavere blus fremover.

*

Det foreliggende Nyhedsbrev er udgivelse nr. 25. Siden starten i 1988 er der kommet en stigende mængde litteratur om kvalitativ metode. Gennem boganmeldelser søger vi at holde både læserne og os selv, orienteret om den seneste udvikling inden for området. Vi prøver også at bevæge os ud over litteratur med mere metodiske tekniske forskrifter og teoretiske refleksioner til også at se på kvalitative arbejder, som har frembragt væsentlig ny viden. Et af disse er Latour & Wolgars antropologiske studier fra et videnskabeligt laboratorium - "Laboratory Life" fra 1987. Vi bringer i dette nummer en artikel af Torben Elgaard Jensen, hvor han søger at beskrive og udlede den metode og metodeforståelse, som ligger til grund for Latours kontroversielle resultater omkring konstruktionen af videnskabelige fakta.

Nyhedsbrevet bringer denne gang to rejseberetninger. Den ene fra American Educational Research Associations årsmøde i San Diego 1998, foreningen er fortsat førende, når det gælder ny udvikling af kvalitativ forskning. Den anden beretning er fra et forskerkursus ved Centret i 1998 om social konstruktionisme ved Ken Gergen og Sheila McNamee. Den sociale konstruktionisme, som er en kontroversiel retning inden for samfundsvidenskaberne, anvendes i stigende grad i teoretiske refleksioner over kvalitative metoder.

Risskov, januar 1999

Steinar Kvale